

MME UBIQÑ-UTOM ANDITIENE-CHRIST KE OBIO

Ñwed Mbon Rome 13:1-14; 14:1-23; 15:1-33.

QYQHỌ UKPEP-ÑKPỌ 388

Eke Ikpọ Owo

IKỌ IBUOT: “Mmọdo ndien eyak nnyin ibine ido eke enamde emem odu, ye ido eke nnyin ikemedede ndida nnam kiet eken ọkọri ke uwem Abasi” (Ñwed Mbon Rome 14:19).

I. Ndisuk-idem Nnọ Mme Ebierikpe

1. Ukara obio edi nte mbet Abasi asañade emi enyenede ndisuk ibuoat nnọ, Ñwed Mbon Rome 13:1, 2; Titus 3:1; 1 Peter 2:13, 14.
2. Mme andikara ekpeme mbet ye item, ke ntre nnyin inyene ndikpono mmọ, Ñwed Mbon Rome 13:3-7.

II. Utom Anditiene-Christ

1. Mme anditiene-Christ enyene ndima kiet eken, Ñwed Mbon Rome 13:8-10; Ñwed Mbon Galatia 5:14; James 2:8.
2. Yak uñwana Eti-mbuk ayama man kpukpru mme anam-idiok ekpetop mme utom ekim mmọ eduok enyuñ emenỌbọñ nnyin Jesus Christ esine, Ñwed Mbon Rome 13:11-14; 1Ñwed Corinth 15:34; Ñwed Mbon Ephesus 5:14; 1 Thessalonica 5:5, 6.

III. Idiok Nsua Nnọ

1. Mme anditiene-Christ inyeneke ndibiom kiet eken ikpe nto ke mme nsio-nsio udia ye edikpono mme usen, Ñwed Mbon Rome 14:1-6; 1Ñwed Timothy 4:4; Ñwed Mbon Colossae 2:16.
2. Efon ido ye mmọ eke edude ke mmem-idem; nnyin kpukpruiyeda ke iso ubierikpe Christ, Ñwed Mbon Rome 14:7-16, 20, 21; 15:1-3; 1Ñwed Corinth 8:9-13; 2Ñwed Corinth 5:10.
3. Obio Ubọñ Abasi idighe ke se owo okutde ke enyin. Enam kpukpru ñkpọ ke Spirit mbuotidem ye ke usuñ emi anamde mmọ eken ekọri ke uwem Abasi, Ñwed Mbon Rome 14:17-23; Matthew 15:11.

IV. Erinyaña Enyene Mme Jew Ye Mme Idut (Gentile)

1. Ñwed Abasi ayarare owut ete ke Jesus Christ ikanamke ñkpọ inọ mme ana-mbobi ikpọñ, edi akanam man ada erinyaña ọsọk mme Idut ñko, Ñwed Mbon Rome 15:8-12; Psalm 18:49; Isaiah 11:10; John 10:16.
2. Abasi idorenyin ekeme ndiyọhọ mbufo ye kpukpru idaresit ye emem ke enimde ke akpanikọ, Ñwed Mbon Rome 15:15-33.

V. Ibio-Ibio Ikọ Ke Abaña Uduak Paul

1. Paul etiñ se Abasi akadade enye anam, ye uduak isañ esie ndika Spain nnyuñ nsaña nsim Jerusalem man ada enọ mfọn ọsọk ikọt Abasi emi edude ke unana, Ñwed Mbon Rome 15:15-33.

SE EKPEPDE EBAÑA

Ukara Mbio Obio

Ukara obio oto Abasi emi edi akwa andikara ke ofuri ekondo. Edi akpanikọ ete ke Enye ayak odude ọnọ owo eke Enye amade, “Koro uforo mitoho ke edem usiaha-utiñ, minyuñ itoho ke edem usop-utin, minyuñ itoho ke Widerness ikpọ obot. Koro edi Abasi ekpe ikpe: enye osuhọre owo kiet, onyuñ ofori owo eken” (Psalm 75:6, 7). Ndusuk ini ada-ibuoat ukara idighe owo Abasi, okposuk edi edide ntre, ukara obio edi eke Abasi; koro ke ukara miduhe ebuana ye mme owo efen ikpoduhe, ukpeme obio ikponyuñ iduhe. Kpukpru ñkpọ ekpetie ntime-ntime.

Abasi ama ayarade owut nnyin ete ke Imọ imama mme ñkpọ edu ke idaha ye ini mmọ, ke Enye ndinim utin, ọfiọñ ye ntanta-ọfiọñ ke mme itie mmọ nnyuñ nnam mmọ esaña ke usuñ mmọ ekanare ke isua ke isua.

Ke ediwak mme idut enyene se ekotde mbet, emi edi usuñ nte edade ekara obio. Mbet oro ekpenyene ndidi ke ufọn mme mmọ emi ekarade. Ada-ibuoat ukara, edide enye emi emekde-mek, mme enye emi esiode enim, mme onyuñ adade ukara oto ubon mmọ, enyene ndinyime ndikara nte mbet asañade. Kpa nte Abasi

edide Andinam mbet ye ewuhọ, ada-ibuot ukara emi akarade obio etiene nte mbet obio edide, edi enye emi Abasi onimde.

Edisuk-ibuot Nnọ Mbet

Paul ọnọ ntak iba emi akpanade nnyin isukibuot inọ odudu emi akarade: Akpa edi ndibọhọ iyaresit eke otode ke ntak ntut-utọn, ọyọhọ iba edi ndinam esit nnyin ekunyene ubiom-ikpe. Mme ikpọ ntak iba emi ebiọnọ edibiat ibet enyuñ enyik edinam item. Nkọp-item ada edidiọn edi, edi ntut-utọn ada isuñi etiene unana nkọp-item.

Mbet Ke Abańa Utomo

Ukara obio edi odudu eke Abasi onimde, ndien oyom ubiat okuk eti-eti ke ndiyom ukpeme nnọ me andiduń ke obio. Edi se ifọnde ye mmọ oro ebiatde okuk emi enọ nditiene nnọ uńwam. Ndinọ utomo eke asańade ye mbet edi se inende. Ke nkań eken utomo emi efikde fik ebọ okpon akan nte mbet etemedede ke ubọk idiọk ibuot ukara isańake ikekem ye mbet Abasi. Edi man esit okubiom owo ikpe, nditọ Abasi enyene ndisuk ibuot nnọ mbet obio. “Enọ kpukpru owo se idide udeme mmọ: eda utomo enọ mmọ emi ekpebode utomo; eda utip enọ mmọ emi ekpebode utip; efehe mmọ emi edotde ndik; ekpono mmọ emi edotde ukpono”.

Ekpenyene ndinọ mme akama itie utom ukpono nte asańade ekekem ye itie utom emi mmọ ekamade. Edieke akama itie utom oro midotke, kpono itie utom oro ye owo nko ke abańa utom oro. Kusọn enyin ye owo ekededi.

Mme Akpan Nkpọ Emi Esinede Ke Edisana Ibet

Mbet oro emen owut nnyin se idide utom nnyin, ndiwut ukpono, ye ndisuk ibuot nnọ mme ebierikpe obio. Ke emi enye owut nnyin se idide ubiọn-utom nnyin, nte mme anditiene-Christ, ọnọ kiet eken. Ima edi adaha emi ibet Abasi ọkọnọde. “Ekukama owo isọn ebe ndima kiet eken”. Nnyin inyene ndinim mme mbet idut nnyin mbak ubiomikpe edi eda uruk ima ebọp nnyin edian ye kiet eken. “Ima inamke mbọhiduń idiọk; ntem ima edi erinim ibet mma”. Mbuọtidem ada nnyin asańa ekpere Heaven; idorenyin iyakke but anam nnyin; edi ima emi eńwańade esin ke esit nnyin oto ke Edisana Spirit edi andikpon nkan kpukpru.

Eneni Ke Ufọt Mme Jew Ye Mme Idut

Osuk etie nte eneni ama odu ke ufọt mme anditiene-Christ ke otu mme Jew ye mme Idut emi ekedude ke Rome. Ima ama anana ke ufọt kiet ye eken. Nwọrọ-nda nkpọ emi ekesinde eneni odu akabańa uđia ye mme usen.

Ndusuk mme Jew emi ema ekekabare esit ema esọnọ eyire ete ke ekpenyene ndisuk nka iso nnim Ibet Moses. Mmọ ekebat ndusuk unam nte nkpọ eke misanake, minyuñ idotke nte etakde, nko ke ndusuk usen usọrọ edi se ekpekponode. Owo mme Idut emi ama akakabare esit ama ọfiọk ete ke ukpep-nkpọ Christ idorike enye utọ mbiomo oro ke idem. Mme oruk owo iba emi, Jew ye owo mme Idut, ekpenyene ndinam akpanikọ ke usuñ nte mmọ ekerede nkpọ; mmọ mbiba nko ke ndinam akpanikọ nnyuñ nsańa nte ọfọnde ama ke eribak Abasi, ekpenyene ndida mmọ nte mmọ emi enyenede udeme ke nsinsi uwem. Ekedọhọ ebańa mmọ kiet-kiet ete: “Enye oro ọsọnọde ada, enye ada, ọnọ ete esiemọ; enye onyuñ ọduọde, ọduọ ọnọ ete esiemọ”.

Ọbọń Jesus ama ayarade ọnọ Paul ete ke baba nkpọ kiet iduhe emi edehede ke idem esie. Edi edieke eyen eka ememde onyuñ abatde nkpọ ke edidehe, owo ekpenyene ndikpono edinim esie ke akpanikọ ekunyuñ ebiat mbuọtidem enye emi Christ akakpade ọnọ. Kere bańa ukpọn esie kunyuñ uyak nkpọ ntuaaha ukot odu ke usuñ esie. Emi owut ete ke ekeme ndito ke ọkọi edinam nnyin ukpọn atak. Ọkpọfọn didie mme anditiene-Christ ndisańa ke ima ke iso Abasi! “Ekubiat ubọk-utom Abasi ke ntak uđia”. Nnyin imekeme ndidian do: kuyak ekpri ntuaaha anam eyen eka fo ọfionọre ọduọ.

Owo ekeme ndibat ete ke se Abasi okobotde ọfọn, onyuñ adia ọnọ Abasi ekọm. Owo efen ekeme nditre ndidia uđia ekededi. Enye etre edidia edi ọnọ Abasi ekọm. Abasi ọbọ ekọm mbiba emi, mmọ nko ekpenyene ndiyọ kiet eken. “Koro Ubọń Abasi idighe eridia nkpọ ye erińwoń nkpọ, edi, edi edinen ido ye emem ye idaresit emi odude ke Edisana Spirit”. Idighe ke enyọn-enyọn nkpọ uwem emi, edi esine ke erifen mme idiọk-nkpọ ye edisana uwem ke esit. Emem ke ukpọn oto ke ifiọk ye mbọm Abasi ye ima emi Abasi ańwańade esin ke esit owo.

Owo kiet ama ọdọhọ ete: “Emi edi nnen-nnen mbiet Heaven; edinen ido emi idiọk-nkpọ miduhe, emem emi ndutime miduhe, idaresit emi ananade mfina ke ekikere me ata ọkpọsọn ndik”.

Mme Usen Usoro

Mme Idut emi eketienede Christ ekese usoro emi mme Jew ekesinimde, oro edi Pentecost, usoro mbufa ofiŋ, ye mme usoro eken nte ido edinam emi odude ke Ibet mme Jew emi minyuŋ isaŋake nkpo ye Etimbuk Jesus Christ. Mme Jew, ke ema ekenim mme usoro emi ke ediwak isua, ekesuk ebat mmoro nte akpan usoro enyuŋ esuk eka iso ndinim mmoro. “Owo eke okponode usen okpono enye onoro Obon.” “Nsinam ndien afo ekpede ikpe onoro eyen-ete fo? mme nsinam afo esede eyen-ete fo ke mbio? Koro kpukpru nnyin iyeda ke iso itie-ikpe Abasi.”

Mbume ke abana edinim Ibet Moses ama esidahada ediwak ini ke ufoto nditoro Abasi ke ntonoro ufoko Abasi. Mme mbet ema esobo otoro kiet man eboro mbume emi, ndien iboro mmoro odu ke Utom Mme Apostle 15. Ke mme nsio-nsio nwed emi Paul ewetde, enye etin nkpo otuk mbume emi. Nsu-nsu mme andikpep mfin emi ke edodomo ndifiak nda nnyin nsin ke ufin Ibet Moses emi, akpan-akpan ke ndikpono usen Sabbath. Edi Nwed Abasi odoro: “Mmoro ekuyak baba owo kiet ekpe ikpe onoro mbufo ke se mbufo ediade, ye ke se mbufo enwonde, ye ke ido eke mbufo enimde usoro ye obufa ofiŋ ye Sabbath” (Nwed Mbon Colossae 2:16).

“Akpa usen urua” ekedi usen emi Jesus ekesetde; ekedi usen emi Enye okowutde mme mbet Esie idem ke nsio-nsio idaha ke enye ama ekeset ke mkpa; ekedi usen emi ekedonde odudu Edisana Spirit, (Utom Mme Apostle 2) emi okonyuŋ edide ntonoro ufoko Abasi Christ. Ekedi usen emi mme Mbete ekesobode otoro kiet ndibuŋ uyo nditi Akpatre Udia mbubreyo ye Obon, nnyuŋ nda mme enoro mmoro nsoko Abasi. Ke ntak emi nnyin ibat Sunday nte Usen Obon inyuŋ isio enye inim saŋa-saŋa ndikpono Abasi.

Ekikere Esit Nnyin

“Ofon ye enye eke mikopke nsua-noro ke esit ibana se enye adade ke eti nkpo”. Owo ekeme ndinyene emem ke esit etiene ido nte enye onyimedede ndinim mbet. Owo eke ayakde idem esie esin ke ndinam nkpo ekedede emi esit esie asuade me obiomde enye ikpe anana inemesit. “Se edede eke mitoho ke erinim ke akpanikoro edi idiok-nkpo”.

Usiere Obufa Usen

“Okoneyo onyuŋ ebe efep, uwemeyo ke ekpere; eyak nnyin iforo ndien utom ekim, inyuŋ isine nkpo-ekoro unwana”. Nnyin ke isaŋa ikpere usiere obufa ini; ke emi uboko ama omomum nkpo uberere-usuŋ. Ekim eyesoro ndibe mfep. Ini nnyin ndinam utom noro Jesus omoro ebe. Ukporo mme anam-idiok emi etakde eyetoro ndituaŋa, “Ukpeŋe emebe, nda-eyo omokure, ndien ika-inyaŋake nnyin” (Jeremiah 8:20). Eyak nnyin inam utom ke ini ekerede mfin, koro nkut-eyo ke edi, eke baba owo kiet mikemeke ndinam utom ke esit. “Ebiom mbiomo kiet eken; ntem ke mbufo edinim ibet Christ”.

MME MBUME

1. Nso idi ntak emi nnyin ikpenoro utomo”?
2. Peter akanam didie enyene okuk ndida nkpe utomo noro idemesie ye eke Jesus?
3. Tin ntak iba emi akpanade owo onim mbet obio.
4. Nso ikedi utoko ke Rome ke ufoto mme Jew ye mme Idut?
5. Obio Ubon Abasi esine nso?
6. Nso ke Paul etin ke nwed emi abana ini?
7. Mme anditiene-Christ ekpetie didie ye kiet eken?
8. Paul ekekere didie abana edita unam edieke edinam ntre edide mfina onoro eyen-eka esie?